

Tatiana Konderak
Szkoła Języków Obcych „TINA”

Podjęcie wielozmysłowe w nauczaniu języków obcych dzieci

Multisensory Approach in Teaching Foreign Languages to Children

Rzeczywistość edukacyjna związana z nauczaniem języków obcych dzieci na etapie przedszkolnym i wczesnoszkolnym jest złożona i wieloaspektowa. Wymaga od nauczyciela wszechstronnego, nie tylko merytoryczno-językowego przygotowania do pracy z najmłodszymi uczniami, lecz również wiedzy psychopedagogicznej, dydaktycznej i metodycznej. Biorąc pod uwagę aktualny poziom rozwoju biologicznego, fizycznego, językowego, poznawczego, emocjonalnego czy społecznego dziecka, wiedza ta pozwala pedagogowi uwzględnić w przygotowaniu zajęć językowych odpowiednich gier, zabaw i ćwiczeń językowych. Stosowane metody i techniki nauczania respektują wówczas czynniki różnic indywidualnych i cechy osobowościowe małych uczniów, ich motywację oraz różnorodne typy inteligencji.

Celem edukacji obcojęzycznej w tej grupie wiekowej jest rozwijanie sprawności rozumienia ze słuchu i mówienia, czemu służy stosowanie urozmaiconych ćwiczeń i form organizacji zajęć dostosowanych do wieku, umiejętności, zainteresowań i możliwości rozwojowych dzieci. Kluczem do sukcesu w pracy z najmłodszymi na zajęciach językowych jest uwzględnienie ich potrzeby ruchu, wielokrotne powtórzenia w atrakcyjnej formie i dobra zabawa. Niezbędne jest wykorzystywanie różnorodnych materiałów i pomocy dydaktycznych sprzyjających interakcji (uczeń-nauczyciel, uczeń-uczeń) i komunikowaniu się interpersonalnemu w przyjaznej atmosferze, w schludnym, estetycznym i kolorowym otoczeniu. Stosowanie podejścia multisensorycznego,

interdyscyplinarnego i interkulturowego jest dopełnieniem niezbędnych warunków w celu realizacji wspomnianego powyżej celu.

Aktywizując wszystkie zmysły, łącząc zmysł wzroku, słuchu, dotyku i smaku z działaniem, zwiększamy skuteczność nauczania i zapamiętywania przez dziecko nowych treści. W ten sposób aktywizujemy różne rodzaje inteligencji i obie półkule mózgowe, a „im większą ilością różnych kanałów nowa informacja dociera do kory mózgowej, tym więcej będzie śladów neuronowych w korze mózgowej i tym trwalsze one będą¹”. Dzieci poznają świat przez dotyk, smak, ruch i manipulację. Dotyk to jeden z pierwszych zmysłów, jakimi posługują się dzieci, a bodźce wizualne towarzyszą mu od urodzenia. Muzyka aktywizuje układ senso-motoryczny, a wszystko co rytmizowane i połączone z ruchem i gestami, ułatwia dzieciom zapamiętywanie i przypomnianie. Ruch sprzyja uczeniu się i koncentracji, poprawia koordynację całego ciała i rozładowuje napięcia emocjonalne. Zaangażowanie wszystkich możliwych zmysłów na lekcji językowej w połączeniu z aktywizacją inteligencji wielorakich, pobudza zarówno lewą „językową” półkulę mózgową, jak i prawą wykorzystującą obrazy, emocje, kolory i rytm.

Temat leksykalny związany z owocami, który prezentujemy w poniższych scenariuszach, jest doskonałą okazją do wykorzystania na zajęciach z języka angielskiego w grupach przedszkolnych podejścia multisensorycznego. Oto kilka propozycji angażujących poszczególne zmysły:

Zmysł dotyku:

- do materiałowego woreczka wkładamy owoce, które dzieci mają za zadanie rozpoznać po dotyku
- można również wykorzystać w zabawie przepaskę zawiązując nią chętnemu dziecku oczy i podawać owoc do rączek
- pudełko-niespodzianka: w kartonowym pudełku robimy z dwóch stron okrągłe otwory, przez które będzie można dotknąć owoc i manipulując nim zgadnąć, co to jest
- można wykonać owoce z plasteliny, modeliny lub inną, dowolną techniką
- ważenie owoców i warzyw, ich klasyfikacja (według rodzaj, wielkości, wagi etc.).

Zmysł smaku:

- wspólnie przygotowana i zjedzona sałatka owocowa
- rozpoznawanie po smaku konfitur i dżemów z różnych owoców oraz owocowych jogurtów
- porównanie smaku świeżych, suszonych i kandyzowanych owoców
- eksperymenty z produktami słonymi, słodkimi, kwaśnymi i gorzkimi

¹ M. Jacenko, „Jak szybko nauczyć się języków obcych”, Helion, Gliwice 2008, s.17.

Zmysł słuchu:

- przygotowujemy grzechotki z suszonych owoców i warzyw (groch, ryż, różnego rodzaju orzechy, ziarna kukurydzy etc.) i porównujemy ich dźwięki
- różne dźwięki chrupiących smakołyków

Zmysł wzroku

- rysowanie, kolorowanie owoców i dopasowanie do nich odpowiednich kolorów
- gra memory, w której prę tworzy owoc i odpowiadający mu kolor
- pieczątki z owoców i ślady, jakie pozostawiają
- owocowe sudoku

Zmysł węchu

- rozpoznawanie po zapachu (z zawiązanymi oczami) owoców świeżych, suszonych i kandyzowanych
- zapachowe pudełeczka z dziurkami, do których wkładamy cząstki świeżych owoców i wachamy próbując zgadnąć, jaki co jest w środku.

ADRES DO KORESPONDENCJI

Tatiana Konderak
Instytut Romanistyki Uniwersytetu Warszawskiego
e-mail: tatiana.konderak@op.pl